

בשעה שש בערב הוא היה לגיבור לאומי - בשלוש לפנות בוקר יצא לסחוב כחיאשפה

הגיבור מקולנוע, מרכז

היה להסתירו בכיס המכנסיים, שם אין שומרי הג"א בודקים. לסעדיה מנצור, שגילה את מיטען-החבלה ומנע בכך אסון שעלול היה להתרחש בי אולם הקולנוע, לא היה מושג כלל על ערך מעשהו. הוא המשיך לעמוד על מישמרתו ליד קולנוע מרכז, לאחר שנחקר במשטרה, חזר לביתו בשעת לילה מאוחרת. הוא לא העיר משנתם איש מבני משפחתו או שכניו.

עלה בעזרת שרון. גם את מיטעני הבזוקות שלהם מפעילים החבלנים הערביים בעזרת שרון. עיפרון ההשהייה, שהיה מחובר ל- חומר הנפץ בקולנוע מרכז הוא אמצעי הפעלה כימי. זהו נרתיק מתכת קטן, בתוכו נמצא חוט נחושת המוקף בתמיסה של חומר צה. ברגע שמעקמים את הנרתיק, באה ה- חומצה במגע עם חוט המתכת ומתחילה ל- אכלו. עובי חוט המתכת הוא הקובע את

נוע ומוסדות ציבור. תפקידם לעקוב אחר כל תנועה חשודה וחפץ חשוד. אנשי הג"א בבתי-הקולנוע חייבים לבדוק את חבילותיהם של הנכנסים לבתי-הקולנוע, לערוך חיפושים בהפסקות בין היכסאות כי אולם, כדי לוודא שלא הושארה שם כל חבילה חשודה. בקולנוע מרכז קשה מלאכה זו שבעתיים מכל קולנוע אחר. שכן בקול- נוע זה מוקרן הסרט ללא הפסק. הצופים

האושד הרחוק

סעדיה ר' צור, ביום התונתם לפני שבע שנים. מאז נולדו להם שבעה ילדים, שניים מהם תארי מים והאשה איבדה את עצביה. סעדיה הוא דתי ושומר מוצות וילדיו מגדלים פיאור.

לולנוע "מרכז" שליך התחנה
הגיבורים בשנות קיומו, הקולנוע, המ ציג בעיקר סרטי פעולה מסוג ב, העלה על מסכו מציססות למיניהם, גיימט בונג דים מכל הסוגים, טרוניס בגדלים שונים ולוחמי קומנדו מכל המלחמות. אבל הגיבור שהוליד קולנוע מרכז ב- יום השני השבוע, היה שונה מכל אלה. האיש שמנע אסון רב-מימדים, בעת שגילה מטען חומר-נפץ שהוטמן מתחת למושבים באולם הקולנוע, היה הדמות הקלאסית של האנטי-גיבור.

סעדיה מנצור, תימני נמוך קומה, עטור זקן ופיאות, הוא פועל נקיין בעירית תל- אביב. לילה לילה, בשעה 3.00 לפנות בוקר הוא מתעורר משנתו ויוצא לעבודתו כסבל פחיאשפה ברחובות העיר תל-אביב. אחר-כך הוא חוזר לדירתו הקטנה בת שני החדרים ברחוב כרמי שבשכונת-התק- וה, שם ממתינים לו שבעת ילדיו ואלף בעיות אישיות. אשתו, שושנה, סובלת ממחלת-עצבים קשה, כמעט ואינה מסוגלת לטפל בילדים הרכים, שהגדולה בהם לומדת כיום בכיתה א'. אמו חמרה, ישישה הגרה בחדר צר בש- כנותם, מסייעת לסעדיה לטפל בילדים, אולם חיה במתיחות רבה עם כלתה. המריבות בין השתיים המועיקות את כל השכנים, הן עניין של יום יום.

דווקא אטמול הגיעו בעיותיו של סעדיה לשאי. בבוקר קיבלה אשתו התמוטטות עצבים וברחה לבית-הוריה. למרות כל ה- שירולים סירבה לתזור אל ילידה שהסתובבו בסימטאות השכונה.

מיבצע האח הצעיר

סעדיה היה צריך לצאת אחר-הצהריים ל- משמרתו ליד קולנוע מרכז כאיש הג"א. השכנים הפצירו בו כי לא יטוש את ילדיו וייעדר הפעם המשמרת. אבל סעדיה סירב: "גויסתי ל-15 יום", אמר, "זה היום ה- אחרון שלי בתפקי, אני לא יכול להש- תמט."

סעדיה מנצור ניצב ב- משמרתו ליד קולנוע מרכז, שעות מספר לאחר שגילה את מטען חומר-הנפץ בקולנוע, חזר סעדיה לעבודתו כפועל במחלקת הנקיין של עירית תל-אביב.

150 הרוגים!
ועוד פצועים רבים והרסות שטרם פונו - זה סיכום החי- בלה בקולנוע מרכז כפי שנמסר ביום שלישי ברדיו קהיר. בתמונות נראה מטען חומר-הנפץ שנמצא בקולנוע. מימין נראה חבלן המשטרה, מפקח ניסים שרון, כשהוא מדגים כיצד ניתן לשאת את חומר-הנפץ בתוך חגורת המכנסיים. משמאל נראה המפקח שרון מחזיק בידו את אצבעות הגילניט הסטופות בחומר בידוד, שממרכזן מבצבץ עפרון-ההשהייה הכימי שנועד להפעילן בקולנוע.

בשעה שלוש בבוקר ביום השלישי הש- בוע קם ויצא לסחוב פחיאשפה. שכניו ובני משפחתו לא ידעו כלל על מעשה- הגבורה שלו, אלא לאחר ששמעו על כך ברדיו ביום-שלישי. "אולי יתפסו אותו עכשיו בשביל הממ- שלה שיפסיק לסחוב פחיאשפה בשביל ה- עיריה, אמרה אמו הישישה. "שלו אשכול יעזור לו", הוסיפה אחת השכנות, "שיקבל זירה בצפון תל-אביב."

הזמן בו תגרס החומצה לניתוקו. ברגע שחוט המתכת מנותק, הוא מפעיל נפץ, הגורם להתפוצצות חומר הנפץ. חקירת המשטרה העלתה כי החשוד ה- יחיד שנראה היה כי השאר את הפצצה באולם הקולנוע, היה צעיר שחום שנכנס לאולם הקולנוע בשעה רבע לארבע אחר- הצהריים. הסדרן הושיבו בשורה האחרונה ליד המקום בו התגלה מיטען-החבלה. ה- סדרן ניסה לשחזר את דמות הצעיר וחוקרי המשטרה שיחזרו את דמותו בקלסטרון. אולם הסיכוי שזה אמנם האיש המבוקש הוא כה קלוש עד שהמשטרה אפילו לא הפיצה את הקלסטרון ולא אישרה את פיר- סומו. אבל המיטען היה כה קטן שניתן

נכנסים ויוצאים במשך כל שעות היום וה- ערב, לאו דווקא במועדי תחילת הסרט. סעדיה מנצור התחיל את משמרתו בקול- נוע מרכז בשעה 3.00 אחת-צ. תחילה גי- צב ליד הכניסה לקולנוע וסקר את הנכנסים לקולנוע. לאחר תום ההצגות היומיות, קרוב לשעה 6.00 נכנס לאולם כדי לסקר. סיפר סעדיה: "התחלתי לבדוק את הכיס- אות מהשורה האחרונה עד המסך. אותו זמן גיקו פועלי הניקיין את האולם. לפתע צעק לעברי אחד המנקים: תראה מה מצאתי - טרוניסטר! גויסתי אליו ומצאתי חבילה עטופה בנייר. פתחתי אותה. היו בה אצ- בעות בצבע חום. פועל הניקיין חשב שזה תאנים. לא חשבתי הרבה. לקחתי את ה- חבילה ורצתי החוצה. שמתי אותה ליד ה- חביות והיכיתי למשטרה."

סעדיה שרת בזמנו בצה"ל, אולם הועבר להג"א מאחר שהוא אב ל-7 ילדים. לא היה לו הרבה מושג לגבי טיב החומר שמצא. אולם המשטרה ידעה מיד שוהי חבילת חומר-נפץ המיועדת להפעלה מיידית.

סיפר חבלן המשטרה, מפקח ניסים שרון, שפרק את מיטען חומר הנפץ: "החבילה כללה ארבע אצבעות גילניט מהסוג שמי- פרו 852 מתוצרת בריטית, עטוף בסרט בידוד. עיפרון ההשהייה שהיה מחובר לאצ- בעות הגילניט היה אף הוא מתוצרת ברי- טית. משקל חומר הנפץ היה 800 גרם. ה- מנגנון הוא צבאי וחומר הנפץ הוא כזה, הממשש בדרך כלל לפיצוצים אורחיים כמו פיצוץ סלעים. החומר הגיע לידניו בשעה שש ורבע בערב והיה מיועד להתפוצצות בין השעות עשר ועשר ושלשים בלילה. כמות כזו של חומר נפץ עלולה לגרום לנזק ברדיוס של 25 מטר. אך במיקרה זה היה החומר צמוד לקיר ובמידה והיה מת- פוצץ, היה גורם לנזק בקיר וברדיוס של מטרים ספורים בלבד באולם."

חזרה לפחי האשפה

מנגנון שהופעל הפעם לפיצוץ חומר הנפץ היה שונה מזה אותו הפעילו ה- חבלנים בעבר. הפצצה שנתפסה בשעתו ב- קולנוע ציון בירושלים היתה מיועדת להפ-